

**МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

Природничо-географічний факультет

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВІТЧИЗНЯНОЇ НАУКИ

Збірник статей студентів природничо-географічного факультету
МДПУ імені Богдана Хмельницького

ВИПУСК II

Мелітополь – 2019

УДК 1+55+37+9
А 43

А 43 Актуальні проблеми вітчизняної науки: Збірник статей студентів природничо-географічного факультету МДПУ імені Богдана Хмельницького. Випуск II / За ред. Л. М. Донченко, С.І. Пачева. Мелітополь: МДПУ імені Богдана Хмельницького, 2019. 174 с.

Матеріали доповідей подано в авторській редакції. Погляд редакційної колегії збірника не завжди співпадає з позицією авторів опублікованих матеріалів. Автори повністю відповідають за стилістику, точність наведених фактів, цитат, власних імен, дат та інших відомостей.

© Автори статей, 2019.
© Мелітопольський
державний педагогічний
університет імені Богдана
Хмельницького, 2019.

ЗМІСТ

Бессараб В.А. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ РЕКРЕАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ТЕРИТОРІЇ НИЖНЬОДНІСТРОВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ	6
Білокобила М.О. СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ АЛЬТЕРНАТИВНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ	10
Блищик М., Передерій Д., Шелудько О. ФЕСТИВАЛЬНИЙ ТУРИЗМ В УКРАЇНІ	13
Бородіна К.О. ЄВРОПЕЙСЬКА ПОЛІТИКА ІСПАНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ В ЧАСИ ПРАВЛІННЯ ФІЛІПА ІІ	17
Будей П. ДЕМОГРАФІЧНА СИТУАЦІЯ В УКРАЇНІ ТА ЇЇ ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА	22
Гладкий Д. ІСТОРИОГРАФІЯ ВИВЧЕННЯ ІСТОРИЧНИХ ПОГЛЯДІВ М.ДРАГОМАНОВА	25
Горбань С., Придьма А. РОЛЬ НЕСТАНДАРТНИХ УРОКІВ З ГЕОГРАФІЇ У СУЧАСНІЙ ШКОЛІ	29
Григоренко М., Луконіна Ю. ЕКОЛОГІЧНИЙ ТУРИЗМ НА ТЕРИТОРІЇ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ: ПЕРСПЕКТИВИ ФУНКЦІОНУВАННЯ	33
Донцова К.С. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ГІДРОГРАФІЧНОЇ МЕРЕЖІ ПІВНІЧНОГО ПРИАЗОВ'Я	36
Ейтінгер О.С. СУЧАСНА ДИНАМІКА БЕРЕГОВОЇ ЗОНИ В РАЙОНІ АРАБАТСЬКОЇ СТІЛКИ	39
Жук Д.В. ДІЯЛЬНІСТЬ МІСЦЕВИХ ОРГАНІВ ВЛАДИ З ПИТАНЬ ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА У МІСТІ ВОЛНОВАХА ДОНЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ	44

Кафо С. В. ФІЛОСОФСЬКІ ЗАСАДИ НООСФЕРНОЇ КОНЦЕПЦІЇ В. ВЕРНАДСЬКОГО ЯК СТРАТЕГІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ	47
Кирєєв К.Є. МЕТОДИЧНІ ВИМОГИ ДО МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ В ВИЩИХ ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ	53
Ковальчук А., Начосна В. РОЗВИТОК ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ	57
Кожасєва А.С. ФАКТОРИ, ЩО ОБУМОВЛЮЮТЬ РОЗВИТОК АБРАЗЙНО-ЗСУВНИХ БЕРЕГІВ НА ПІВНІЧНОМУ УЗБЕРЕЖЖІ АЗОВСЬКОГО МОРЯ ...	61
Козинець В.С. ФОРМУВАННЯ ПОЛІТИЧНИХ СИСТЕМ ПІВНОЧІ ТА ПІВДНЯ У 1820-Х РОКАХ	70
Кремень В.В. ХАРАКТЕРИСТИКА ГЕОГРАФІЧНОГО ЗМІСТУ БАНКНОТ КРАЇН ПІВДЕННОЇ АМЕРИКИ	73
Младьонов І.М. ЕКОНОМІЧНІ РЕФОРМИ В УКРАЇНІ В ДОБУ ПЕРЕБУДОВИ	76
Мусна А.С. ПОЛІТИЧНИЙ ПОРТРЕТ ТОМАША МАСАРИКА.....	81
Мусієнко В.М. ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І ЗДОРОВИЙ СПОСІБ ЖИТТЯ В РІЗНІ ВІКОВІ ПЕРІОДИ	84
Непша Я.Ю. СУЧАСНІ ЕКЗОГЕННІ ГЕОЛОГІЧНІ ПРОЦЕСИ В ЗАПОРІЗЬКІЙ ОБЛАСТІ	89
Оніщенко С.С. СТАН ТА ВИКОРИСТАННЯ МІНЕРАЛЬНО-СИРОВИННОЇ БАЗИ ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ	92
Оношко А.О. ХАРАКТЕРИСТИКА АРХИЗЬКОГО ТУРИСТИЧНОГО МІКРОРАЙОНУ	96
Передрій Д.О. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА КЛІМАТУ КУОРТУ КИРИЛІВКА	99
Пласкальна К. ХАРАКТЕРИСТИКА РИНКУ ПРАЦІ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ	104

Прохорова Д. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРИДАТНОСТІ РІЧОК УКРАЇНИ ДЛЯ ВОДНОГО ТУРИЗМУ	107
Сагдієва І.І., Панченко А.Ю., Передерій Д.М. СТАНОВЛЕННЯ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОЇ БАЗИ РЕКРЕАЦІЇ ТА ТУРИЗМУ УКРАЇНИ	110
Саприкін В.В. СИСТЕМА ЕКОЛОГІЧНОГО ВИХОВАННЯ УЧНІВ ОСНОВНОЇ ШКОЛИ НА УРОКАХ ГЕОГРАФІЇ	114
Склярів Р. В. ХАРАКТЕРИСТИКА ДЕМОГРАФІЧНИХ ПРОБЛЕМ МЕЛІТОПОЛЯ ЯК СКЛАДОВОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ СИСТЕМИ МІСТА	118
Галдикіна О. Р. ЗАПРОВАДЖЕННЯ ХРИСТИЯНСТВА НА ТЕРИТОРІЇ БОЛГАРІЇ	121
Терзієв В.М. ПОЛІТИЧНА КОНФРОНТАЦІЯ МІЖ АНГЛІЄЮ І ФРАНЦІЄЮ В СИСТЕМІ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ ...	124
Устименко І.О. ХАРАКТЕРИСТИКА НЕТРАДИЦІЙНИХ ВИДІВ ТУРИЗМУ В ЗАКАРПАТТІ	129
Чопик Д.І. СУЧАСНИЙ СТАН АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ м. ЗАПОРІЖЖЯ	132
Шелудько О.М. СТРУКТУРА ТА ОБСЯГИ ПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА В ЗАПОРІЗЬКІЙ ОБЛАСТІ	135
Ситнеко М. ВПЛИВ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН НА СОЦІАЛЬНИЙ-ЕКОЛОГІЧНИЙ СТАН УЗБЕРЕЖЖЯ АЗОВСЬКОГО МОРЯ	140
Абраменко О., Арапан М., Тонка Н. СУЧАСНА ДІЯЛЬНІСТЬ І ЗНАЧЕННЯ UNWTO ДЛЯ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ В СВІТІ..	146
Денисенко В., Турецька А. ІСТОРИКО-ГЕОГРАФІЧНІ АСПЕКТИ СТАНОВЛЕННЯ ЛАНДШАФТО-ЗНАВСТВА ЯК НАУКОВОГО НАПРЯМУ	149

Дядік О. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ІНДУСТРІАЛЬНОГО ТУРИЗМУ В ДНІПРОПЕТРОВСЬКІЙ ОБЛАСТІ	153
Кириєнко Ц., Німич І., Боярський М. ВИЗНАЧЕННЯ НАПРЯМКІВ РОЗВИТКУ ГАЛУЗЕЙ ГОСПОДАРСТВА У ТЕРИТОРІАЛЬНО-ТУРИСТИЧНИХ КОМПЛЕКСАХ УКРАЇНИ	158
Рибалкіна К., Згоба М., Бабіцька О. ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПОВОДЖЕННЯ З ТВЕРДИМИ ПОБУТОВИМИ ВІДХОДАМИ У ХАРКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ	161
Кожасва А.С. ГІДРОГЕОЛОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ РЕСУРСІВ ПІДЗЕМНИХ ВОД БУЧАЦЬКИХ ВІДКЛАДІВ МЕЛІТОПОЛЬСЬКОЇ ДІЛЯНКИ МЕЛІТОПОЛЬСЬКОГО МІСЬКОГО ВОДОЗАБОРУ	165
Верхова К.О. БАЛКИ ЯК ПРИРОДООХОРОННІ ТЕРИТОРІЇ НИЖНЬОДНІПРОВСЬКОГО ЕКОКОРИДОРУ	170

Отже, саме підприємства повинні вирішувати проблеми навколишнього середовища, пов'язані з їх виробничою діяльністю, а державні кошти повинні використовуватися на вирішення глобальних проблем територій. Запорізька область є однією з найбільш забруднених областей України через її промисловий потенціал, який обумовлений наявністю і високою концентрацією підприємств чорної і кольорової металургії, теплоенергетики, атомної енергетики, хімії, машинобудування. Наслідком цього є велика забрудненість повітряного басейну, земельних та водних ресурсів, а також накопичення значної кількості небезпечних промислових і побутових відходів.

Список використаних джерел

1. Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Запорізькій області у 2016 році. URL: <https://menr.gov.ua/news/31778.html>.
2. Твоє майбутнє – земля за порогами. Запоріжжя : Дніпровський металург, 2016. 242 с.
3. Твоє майбутнє – земля за порогами. Запоріжжя : Дніпровський металург, 2018. 248 с.

УДК 901.2 (477.7)

СТРУКТУРА ТА ОБСЯГИ ПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА В ЗАПОРІЗЬКІЙ ОБЛАСТІ

Шелудько О.М.,

*студент III курсу, спеціальність
014.07 Середня освіта (Географія)
(науковий керівник –
ст. викл. Іванова В.М.)*

Запорізька область входить до числа регіонів України, які складають основу її індустріального потенціалу.

В області зосереджені практично всі основні галузі промисловості, серед яких провідне місце займають електроенергетика, металургія, машинобудування,

металообробка та хімія.

Структура промислового комплексу Запорізької області (рис.1):

1) металургійне виробництво, виробництво готових металевих виробів, крім машин і устаткування – питома вага у загальному обсязі реалізованої промислової продукції складає 40,4 %;

2) постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря – 21,4 %; машинобудування, крім ремонту і монтажу машин і устаткування – 12,8 %; виробництво харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів – 11,0%; виробництво коксу та продуктів нафтоперероблення – 4,7 %;

3) виробництво гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції – 2,8 %;

4) добувна промисловість і розроблення кар'єрів – 2,0 %; виробництво хімічних речовин і хімічної продукції – 1,7 %; водопостачання; каналізація, поводження з відходами – 0,6 %;

5) виготовлення виробів з деревини, виробництво паперу та поліграфічна діяльність – 0,4 %;

6) текстильне виробництво, виробництво одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів – 0,3 %;

7) виробництво основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів – 0,2 % [5].

Інформацію щодо виробництва найважливіших видів промислової продукції наведено у таблиці 1.

Промисловість – одна з основних галузей матеріального виробництва, без якого не можливе існування сучасної цивілізації. В промисловості більшості країн світу зайнята основна кількість працездатного населення.

Промислові підприємства постачають сировину і виробляють основні види продукції. Від їх розвитку значною мірою залежать рівень економіки країни, задоволення потреб населення [3].

Рис. 1 Структура промислового комплексу Запорізької області (% до загального обсягу реалізованої промислової продукції) [4]

Таблиця 1.

Промислове виробництво в Запорізькій області у 2018 році.
Індекси промислової продукції за основними видами діяльності (відсотків) [4]

Основні види діяльності	2018 р. до 2017 р.	2017 р. до 2016 р.
Промисловість	103,2	106,2
Добувна та переробна промисловість	103,1	105,0
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	104,8	103,5
Переробна промисловість у тому числі	102,8	105,2

виробництво харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів	97,5	99,2
текстильне виробництво, виробництво одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів	114,3	113,1
виготовлення виробів з деревини, виробництво паперу та поліграфічна діяльність	110,8	94,9
виробництво коксу та продуктів нафтоперероблення	97,6	106,9
виробництво хімічних речовин і хімічної продукції	103,5	135,5
виробництво гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції	89,4	111,0
металургійне виробництво, виробництво готових металевих виробів, крім машин і устаткування	103,9	106,1
машинобудування, крім ремонту і монтажу машин і устаткування	105,4	107,6
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	103,5	110,9

Промисловість – одна з основних галузей матеріального виробництва, без якого не можливе існування сучасної цивілізації. В промисловості більшості країн світу зайнята основна кількість працездатного населення.

Промислові підприємства постачають сировину і виробляють основні види продукції. Від їх розвитку значною мірою залежать рівень економіки країни, задоволення потреб населення.

Найбільш небезпечні для природного середовища є гірничодобувна та металургійна промисловість. Великої шкоди ці підприємства завдають повітряному басейну, водним ресурсам, земельним ресурсам, утворюючи кар'єри, а також

зумовлюють значне теплове забруднення середовища [1, 2].

В 2018 році у цілому по області відбулось зменшення викидів забруднюючих речовин у атмосферне повітря (табл. 2).

Значному утворенню та накопиченню відходів виробництва і споживання сприяють енергетично-сировинна спеціалізація економіки регіону і масштабність ресурсовикористання галузями виробництва в цілому.

З метою зменшення обсягів розміщених відходів, які утворюються практично на всіх підприємствах – основних забруднювачах, вдосконалюються діючі та впроваджуються сучасні технології, устаткування та обладнання, міжнародний європейський досвід у сфері поводження з відходами за принципом «R3»: рециклінг, рекуперація та регенерація.

Таблиця 2

Динаміка утворення відходів основних підприємств області [4]

Найменування підприємства	Кількість утворених відходів, тис.т		
	2016 рік	2017 рік	2018 рік
ПАТ «Запоріжсталь»	2420,971	2363,665	2703,673
ПрАТ «Дніпроспецсталь»	93,9	0,817	100,76
АТ «Запорізький завод феросплавів»	93,8	89,5	82,565
ТОВ «Запорізький титано-магнієвий комбінат»	15,5	20,015	19,401

Список використаних джерел та літератури

1. Іванова В.М., Непша О.В. Основні чинники деградації земель Запорізької області. Географія та екологія: наука і освіта: матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Умань, 19-20 квітня 2018 р. Умань: ВПЦ «Візаві», 2018. С.234-235.
2. Іванова В.М., Непша А.В., Сапун Т.А. Современное состояние качества питьевой воды в населенных пунктах Запорожской области и ее влияние на здоровье населения. Матеріали VIII науково-практичної конференції «Меліорація та водокористування». Мелітополь: ФОП Ландар С.М., 2018.

С.38-40.

3. Непша О.В. Іванова В.М. Екологічні проблеми використання геологічного середовища людиною. Роль освіти у формуванні життєвих цінностей молоді: матеріали регіональної науково-практичної конференції студентів і молодих учених (02 грудня 2016 р). Мелітополь: Видавництво МДПУ ім. Б. Хмельницького, 2016. С.177-179.
4. Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища у Запорізькій області у 2018 році. URL: <https://www.zoda.gov.ua/news/46809/regionalna-dopovid-pro-stand-navkolishnogo-prirodnogo-seredovisha-u-zaporizkiy-oblasti-u-2018/>.

УДК 551.581.2:502.51(262.54)(210.5)

ВПЛИВ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН НА СОЦІАЛЬНИЙ-ЕКОЛОГІЧНИЙ СТАН УЗБЕРЕЖЖЯ АЗОВСЬКОГО МОРЯ

Ситнеко М.В.,

*студентка ІІМ курсу, спеціальність
014.07 Середня освіта (Географія)*

*(науковий керівник –
к.геогр.н., доц., М.Л. Сажнев)*

Глобальні зміни клімату, привертають увагу зокрема до питань пов'язаних з дослідженням динаміки гідрометеорологічного режиму Азовського моря та впливом на соціальну інфраструктуру. На основі максимальних показників підняття рівня моря може бути затоплено близько 650 тис. га суходолу, а враховуючи нагони - до 1 млн. га. Для морських галузей господарства та екологічного моніторингу особливий інтерес представляє інформація метеорологічних (температура повітря, вітер, атмосферні опади) і гідрологічних (рівень моря, хвилювання, течії, температура і солоність морської води, льодові умови) показників стану морського середовища.